företagarna

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se
JU.L2@regeringskansliet.se

Stockholm	Vår referens	Dnr
2026-11-23	Karl Ernlund	Ju2026/01730

Remissvar

Betänkandet *Åtgärder mot överskuldsättning* (SOU 2026:43)

Företagarna har beretts möjlighet att yttra sig över utredningens betänkande och lämnar följande synpunkter.

Synpunkter

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande över rubricerat betänkande och vill framföra följande synpunkter.

Företagarna delar utredningens ambition att motverka överskuldsättning och underlätta för människor som hamnat i långvariga ekonomiska svårigheter att återfå kontrollen över sin ekonomi. Ett väl fungerande system för skuldsanering fyller en viktig funktion, bland annat genom att ge personer med varaktig betalningsoförmåga möjlighet till en ekonomisk nystart.

Samtidigt vill Företagarna understryka vikten av att värna grundläggande principer om avtalsfrihet och betalningsansvar. Utgångspunkten måste vara att den som ingår ett avtal också ska fullgöra sina förpliktelser. Det är särskilt viktigt för småföretag, vars ekonomiska ställning kan vara mycket känslig för uteblivna betalningar från kunder. Skuldsaneringssystemet måste därför utformas så att det inte skapar incitament till oansvarig skuldsättning eller kan utnyttjas systematiskt av personer som medvetet undviker sitt betalningsansvar.

Företagarna vill särskilt framhålla vikten av att beslut om skuldsanering kan omprövas när gäldenärens ekonomiska förutsättningar väsentligt förändras eller när nya uppgifter framkommer som påverkar grunderna för beslutet. Möjligheten att beviljas skuldsanering måste balanseras mot borgenärernas berättigade intresse av att få betalt. Företagarna är därför tveksamma till förslaget att begränsa möjligheterna till omprövning när gäldenärens ekonomi förbättras genom egna ansträngningar. Även om det finns goda skäl att värna incitamenten till arbete och egen försörjning bör en väsentligt förbättrad betalningsförmåga fortsatt kunna leda till att

återbetalningsskyldigheten omprövas. Det är också angeläget att sådana omprövningar, när de är aktuella, genomförs skyndsamt och att regelverket inte möjliggör eller uppmuntrar ett strategiskt utnyttjande av skuldsaneringssystemet.

Företagarna vill även framhålla att åtgärder mot överskuldsättning inte i onödan får inskränka avtalsfriheten eller försämra kreditmarknadens funktionssätt. Möjligheten för enskilda att ingå avtal är en viktig del av en fungerande marknadsekonomi. Regleringar som begränsar kreditgivningen eller förändrar villkoren för befintliga fordringar behöver därför vara väl motiverade och proportionerliga, med hänsyn till effekterna på kreditutbud, kreditkostnader och företagens möjligheter att få betalt. Företagarna konstaterar, vilket också bland andra Bankföreningen gör i sitt remissvar, att kreditmarknaden är under förändring och anser att effekten av de genomförda förändringarna gällande exempelvis räntetak noga bör analyseras och följas upp innan det övervägs om ytterligare åtgärder bör införas.

Företagarna delar utredningens bedömning att regler om absolut preskription av konsumentfordringar och obligatorisk tidsfördröjning vid kreditutbetalningar inte bör införas. Sammantaget anser Företagarna att åtgärder mot överskuldsättning bör utformas med en tydlig balans mellan möjligheten till ekonomisk rehabilitering och vikten av att upprätthålla betalningsansvar, avtalsfrihet och en väl fungerande kreditmarknad.

Om Företagarna

Företagarna företräder över 60 000 företagare i hela landet och i samtliga branscher. En stor del av medlemsföretagen är små och ägarledda företag med få eller inga anställda och begränsade administrativa resurser. Många av medlemsföretagen har små marginaler och är sårbara för sena eller uteblivna betalningar.

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef

Karl Ernlund
Chefsekonom